

Lamento

Ensemble Opera Diversa si v tomto roce připomíná dvacet let své „oficiální“ existence. Každý z plánovaných koncertů komorního orchestru proto obsahuje skladbu na objednávku od spřízněného komponisty, čímž soubor navazuje na dlouhodobé úsilí o iniciování a provádění nových děl. Nejinak tomu bude v případě projektu **Lamento**, jímž orchestr zahajuje koncertní provoz diversního jara 2023.

Veškeré další informace naleznete na operadiversa.cz a na [facebookové události](#).

29. března 2023 v 19.00, sál Konventu Milosrdných bratří v Brně

Tisková zpráva 10. 3. 2023

Premiérovanou skladbou je dílo od pražského skladatele, malíře a pedagoga **Vladimíra Franze**, s nímž soubor poprvé spolupracoval již před více než pěti lety. *Rex tremendae majestatis* pro smyčce s velrybím zpěvem a lidskými skřeky doplňuje koncertní dramaturgii, která vychází z termínu konání – týdnů před květnou nedělí a pašijovým týdnem, kdy se v Brně tradičně koná Velikonoční festival duchovní hudby. Na závěr postní doby proto zazní méně provozovaná díla reflektující tematiku nářku, kajícího smutnění či melancholie. Kromě Franzovy skladby orchestr pod vedením kmenové dirigentky **Gabriely Tardonové** uvede českou premiéru skladby *Tuireadh* **Jamese MacMillana**, jejíž název lze přeložit jako rekvie a je dedikovaná obětem havárie na ropné plošině Piper Alpha v roce 1988. Sólově při této příležitosti s orchestrem souboru poprvé vystoupí klarinetista **Jiří Mráz**. Lamentační charakter koncertu dále doplňuje slzavá kompozice *Lachrymae* **Benjamina Brittena**, kterou autor instrumentoval v posledním roce svého života, stejně jako *Tristium* **Viktora Kalabise** s existenciálním přesahem podpořeným temnějším tónem violy v podání spřízněného interpreta souboru **Milana Paľy**.

LAMENTO

BŘEZEN — 29

KONVENT MILOSRDNÝCH BRATŘÍ — BRNO

MILAN PAĽA VIOLA

JIŘÍ MRÁZ KLARINET

ENSEMBLE OPERA DIVERSA

GABRIELA TARDONOVÁ DIRIGENTKA

PROGRAM

BENJAMIN BRITTEN: *Lachrymae* pro violu a smyčce (1948/1976)

VLADIMÍR FRANZ: *Rex tremendae majestatis* pro smyčce a zvukovou stopu (2023)

PREMIÉRA

JAMES MACMILLAN: *Tuireadh* pro klarinet a smyčce (1991/1995) ČESKÁ PREMIÉRA

VIKTOR KALABIS: *Tristium*, koncertní fantazie pro violu a smyčcové nástroje (1981)

ÚČINKUJÍCÍ

Milan PaĽa – viola

Jiří Mráz – klarinet

Ensemble Opera Diversa, vedoucí orchestru **Jan Bělohlávek**

diriguje **Gabriela Tardonová**

Vstupné na koncert je dobrovolné.

Koncert se uskutečňuje za finanční podpory *Ministerstva kultury ČR, statutárního města Brna, Ochraného svazu autorského a Nadačního fondu Viktora Kalabise a Zuzany Růžičkové* a pod záštitou J. E. Matthew Fielda, velvyslance Spojeného království Velké Británie a Severního Irska v České republice.

Milan Paľa (*1982) je československým houslistou a violistou. Studoval na Konzervatóriu J. L. Bellu v Banské Bystrici, později pokračoval ve studiu na Hochschule für Musik und darstellende Kunst ve Vídni a na Janáčkově akademii múzických umění v Brně. V soukromé třídě Semjona Yaroshevicha se obeznámil s legendární ruskou školou Davida Oistracha a v období studia se pravidelně účastnil mezinárodních mistrovských kurzů Vladimíra Spivakova v Zurichu. Byla to však spolupráce se skladateli, která měla zásadní vliv formování jeho hudebního projevu. Blízký vztah a tvořivá spolupráce se skladateli jako jsou Jean Guillou, Jevgenij Iršai a František Gregor Emmert vedla ke vzniku množství skladeb „šitých na míru“ houslistovi, který průběžně rozšiřoval své interpretační schopnosti až k bodu, kdy jeho hra daleko přesáhla běžné limity. Milan Paľa je vyhledávaným interpretem pro uvádění nových děl. Má za sebou velké množství premiér skladeb současných autorů (vedle již zmíněných jsou jimi například Marian Lejava, Christophe Sirodeau, Erkki-Sven Tüür, Ádám Kondor, Ivan Josip Skender, Ante Knešaurek, Tõnu Kõrvits, Daniel Matej, Lena Sierova, Wolfgang Bauer a další).

Jiří Mráz je český klarinetista a basklarinetista. Studoval na konzervatořích v Teplicích a v Praze, dále pokračoval na HAMU v Praze. Absolvoval mistrovské kurzy v Salzburgu, Drážďanech, Žirovnici. Hrál v Severočeské filharmonii Teplice nebo v opeře F.X.Šaldy v Liberci, v současné době je členem orchestru Filharmonici města Prahy – City of Prague Philharmonic Orchestra. Působí jako interpret a autor hudby v alternativním divadle i jako pódiový hráč v mnoha inscenacích pražských divadel. Vystupuje jako sólista, pořádá vlastní klarinetové recitály a semináře, založil dechové trio Hibernál. Specializuje se na interpretaci soudobé vážné hudby, jak sólo, tak i komorně, například v souboru Konvergence. V obci Lhota pod Džbánem pořádá hudební festival Zastávka, v němž propojuje své tři záliby – hudbu, železnici a vinnou révu.

Ensemble Opera Diversa je umělecký soubor, který se soustředí na objevené hudební a divadelní programy. Během více než dvacetiletého působení se ze souboru vyvinula hudební společnost, jež ve vlastní produkci organizuje kolem dvou desítek vystoupení ročně, a to především v domovském Brně. Jedinečnost souboru je z části způsobena jeho trojjedností – autorské hudební divadlo, orchestrální nebo komorní koncerty s objevenou dramaturgií a koncerty komorního sboru Ensemble Versus. Během podzimu 2022 navíc v rámci souboru vzniklo smyčcové kvarteto Diversa Quartet věnující se především tuzemské i zahraniční soudobé kvartetní tvorbě. K tomu těleso iniciuje nebo se podílí na tvorbě CD nosičů či rozhlasových nahrávek. Svou dramaturgií, podněcováním nových skladeb i interpretačním nasazením soubor usiluje o dialog s otevřeným posluchačem.

www.operadiversa.cz

www.facebook.com/operadiversa

www.instagram.com/operadiversa

Kontakt:
Jiří Čevela
produkce Ensemble Opera Diversa
mobil: +420 774 524 962
e-mail: cevela.jirka@seznam.cz